

Atmosfera straha otežava nadzor nad bezbednosnim institucijama u Evropi

Datum
nov. '17.
30.

Demokratske institucije i vladavina prava su zbog atmosfere straha ugrožene u celoj Evropi, a polarizacija društava otežavan nadzor nad sektorom bezbednosti, istaknuto je tokom trećeg panela konferencije koju je Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) organizovao povodom proslave 20 godina rada, 28. novembra u Dorćol placu.

Treći panel konferencije bio je posvećen pogoršanju demokratske kontrole institucija bezbednosti u EU i odgovorima na strategije koje se sve češće koriste za umanjenje odgovornosti državnih bezbednosnih aktera u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

Uloga civilnog društva jeste da koristi sudski sistem u cilju očuvanja odgovornosti državnih agencija i da radi na podizanju svesti u samoj policiji, tako što će sarađivati na edukaciji državnih službenika, napomenula je **Arvinder Sambei**, direktorka *Amicus Legal Consultants* firme i bivša viša tužiteljka Tužilaštva za kriminal za Englesku i Vels i pravna savetnica Stalnog združenog štaba Ministarstva odbrane Velike Britanije.

"Nakon usvajanja drakonskih zakona o masovnom nadzoru građana Velike Britanije, organizacije civilnog društva su se udružile kako bi ga osporile pred sudom. Profilisanje na osnovu etniciteta ostaje jedan od najvećih problema u policijskim snagama u Ujedinjenom Kraljevstvu, tako da se građansko društvo usredsredilo na obrazovanje policajaca i uspelo da izazove pozitivne promene", zaključila je Sambei.

Liberalne demokratije ne smeju da se ustručavaju od upotrebe pravnih sredstava protiv grupa koje bi putem populizma zloupotrebile demokratiji, a ideja reforme bezbednosnog sektora, nije samo problem u post-konfliktnim društvima, već postaje ozbiljan problem u Centralnoj i Istočnoj Evropi, kaže **Josef Batora**, profesor političkih nauka na Komenius univerziteta u Bratislavi.

"Prisustvo fašističke političke partije u parlamentu bilo je nezamislivo pre 5 ili 10 godina u Evropi, a sada je stvarnost u Slovačkoj. Populistički i fašistički pokreti u ovom delu EU tvrde da državne institucije nisu sposobne da odbrane građane, a ovakva retorika dovela je do toga da je 2012. godine 20 odsto glasača koji su prvi put izašli na birališta u Slovačkoj glasali za ekstremno desne partije", naveo je Batora.

On je dodao i da su liberalne elite u Slovačkoj reagovala na ovaj izazov direktnim angažovanjem mladih, zbog čega ekstremna desnica nije uspela da ponovi isti uspeh 2016. godine.

Zapadni Balkana mora što brže da pristupi Evropskoj uniji, a svako odlaganje ili usporavanje ovog procesa se može negativno odraziti na stanje demokratije u regionu, Smatra Profesor međunarodnih odnosa i nacionalne bezbednosti na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Zagrebu **Dejan Jović**.

"Moramo biti realističniji kako bi završili ovaj proces. Što duže ove zemlje čekaju, sa aspekta demokratske kontrole institucija postaju sve gore, a postoji i opcija da nazaduju dublje u autokratije. Ako imamo Kipar u EU, zašto ne primiti i Bosnu i Hercegovinu, koja sada deluje kao više integrisana država od Kipra", zaključio je Jović.

Sagovornici su se složili da određeni politički akteri koriste atmosferu straha kako bi primorali građane da biraju između demokratskog upravljanja i bezbednosti, kao i da Evropska unija mora da zaustavi ovaj trend,

kako bi sprečila urušavanje sopstvenog integriteta.

Konferencija **“Rastrašivanje: Šta građansko društvo može da učini radi očuvanja odgovornosti sektora bezbednosti u vremenu straha?”** organizovana je u sklopu proslave 20 godina postojanja BCBP, prve organizacija civilnog društva na Zapadnom Balkanu specijalizovana za teme bezbednosti.

Pisanju izveštaja doprineo stažista BCBP Dane Maričić.